

Bernardusschool

Schoolondersteuningsprofiel 2017-2021

Inleiding

In het schoolondersteuningsprofiel legt het schoolbestuur, tenminste eenmaal per 4 jaar, vast welke ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen, die dat nodig hebben. Teamleden, directie en bestuur stellen samen het schoolondersteuningsprofiel op. De MR heeft adviesrecht op het ondersteuningsprofiel van de school.

Met dit document geven wij aan of en hoe wij kunnen voldoen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van leerlingen, die onze school (gaan) bezoeken. We beschrijven hoe wij onderwijs geven en ondersteuning bieden. We geven ook onze grenzen aan, zodat duidelijk is wanneer wij niet (meer) kunnen bieden wat een leerling nodig heeft.

De Bernardusschool voldoet aan de basiskwaliteit, die gesteld wordt binnen het waarderingskader van de Inspectie van het Onderwijs en heeft de ambitie deze kwaliteit continue te verbeteren.

Het schoolondersteuningsprofiel heeft verschillende functies:

- Het profiel geeft ouders inzicht in de wijze, waarop onze school basisondersteuning en extra ondersteuning realiseert en welke kennis en kunde bij ons op school aanwezig is;
- Het profiel geeft input voor het samenwerkingsverband, om vast te stellen of alle scholen samen een dekkend netwerk vormen van passend onderwijs voor alle leerlingen in de regio Haaglanden;
- Het profiel is ook een houvast bij de afweging of we voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte passend onderwijs kunnen bieden.

Algemene gegevens

De Bernardusschool is een speciale lesplaats voor zeer moeilijk lerenden met een SO-afdeling voor leerlingen van 4 tot 13 jaar en een VSO-afdeling voor leerlingen van 12 tot 20 jaar.

De school valt onder het bestuur van Lucas Onderwijs. Zowel het SO- als VSO- gebouw staan in Benoordenhout, in een rustige, bosrijke omgeving aan de rand van Den Haag. De SO-afdeling bevindt zich op de Ruychrocklaan 340 en bestaat uit 6 groepen, waarvan 1 onderwijszorggroep. Het totaal aantal leerlingen op de SO-afdeling ligt gemiddeld rond de 60.

De VSO-afdeling bevindt zich op de Theo Mann Bouwmeesterlaan 63 en bestaat uit 6 groepen. Ook op het VSO is er 1 onderwijszorggroep. Het VSO wordt bezocht door gemiddeld 70 leerlingen.

In de onderwijszorggroep van zowel het SO als het VSO zitten leerlingen met een grotere ondersteuningsbehoefte, die dus extra ondersteuning nodig hebben. Er zijn bijvoorbeeld permanent minimaal twee professionals op de groep. Voor deze groepen is een hogere bekostiging nodig.

De SO- en VSO-gebouwen liggen op loopafstand van elkaar. Het VSO gebouw, waar ook een lift aanwezig is, wordt gedeeld met het VSO van de Inspecteur de Vriesschool. Er is bewust gekozen om het SO en VSO niet in één gebouw te huisvesten. Het SO stelt andere eisen aan het gebouw dan het VSO.

In de omgeving van het VSO- gebouw is een aantal plaatsen, waar de leerlingen van het VSO stage kunnen lopen, zoals het winkelcentrum, een verzorgingshuis, een sportvereniging en een tuincentrum.

School	Bernardusschool SO/VSO (ZML)
Brinnummer	02DE
Adres	SO: Ruychrocklaan 340, 2597 EE Den Haag VSO: Theo Mann Bouwmeesterlaan 63, 2597 GV Den Haag
Telefoon	SO: 070-3241556 VSO: 070-200928
Website school	www.bernarduszml.nl
Naam directeur	Elly Mulder
e-mail directeur	info@bernardus.lucasonderwijs.nl
Naam intern begeleider	SO: Merel van Paassen VSO: Vera Koeleman/Margreet Swart
e-mail intern begeleider	info@bernardus.lucasonderwijs.nl

Het voedingsgebied van de Bernardusschool is regio Haaglanden. Op dit moment wonen de meeste leerlingen in Den Haag, in Leidschendam-Voorburg of Rijswijk.

Kernwaarden Speciaal onderwijs

Het Landelijk Expertise Centrum Speciaal Onderwijs (LECSO) heeft zeven kernwaarden geformuleerd voor de scholen van speciaal onderwijs. Deze kernwaarden zijn leidend voor de Bernardusschool. Het speciaal onderwijs:

- is ambitieus en werkt vanuit een missie en visie planmatig aan innovatie en het verbeteren en borgen van kwaliteit.
- realiseert voor elke leerling, op basis van het ontwikkelingsperspectief, passende en duurzame deelname aan onderwijs en samenleving.
- werkt vanuit gedeelde verantwoordelijkheid, op basis van actieve betrokkenheid en heldere communicatie met ouders en jongeren aan de realisatie van onderwijszorgarrangementen.
- wordt gekenmerkt door orthodidactisch en orthopedagogisch handelen binnen een veilig, uitdagend en respectvol leerklimaat.
- heeft medewerkers in dienst met specifieke competenties, die samenwerken in een multidisciplinaire omgeving.
- zet aangepaste voorzieningen in op het gebied van de fysieke omgeving, vervoer, ICT, leer- en hulpmiddelen en materialen.
- werkt nauw samen in de keten van (regulier) onderwijs, zorg en arbeid en is verantwoordelijk voor ontwikkelen en uitwisselen van kennis en expertise.

Missie en Visie

Het onderwijs van de Bernardusschool heeft als voornaamste doel de kansen van de leerlingen op een volwaardige participatie in de maatschappij te vergroten. Het onderwijs is geen doel op zich, maar een middel om leerlingen doelgericht en planmatig toe te leiden naar blijvende participatie. We hanteren een werkwijze, waarin resultaten van de leerlingen worden gerelateerd aan vooraf beoogde opbrengsten, die op hun beurt gericht zijn op het bereiken van de uitstroombestemming. Leidend voor deze participatie is het accepterende klimaat en de positieve instelling naar de leerlingen en hun omgeving.

Als school geven wij les in (voorbereidend) lezen, taal, (voorbereidend) schrijven en (voorbereidend) rekenen. Daarnaast stimuleren we de leerlingen zich te ontwikkelen op het gebied van zelfredzaamheid, zelfstandigheid, sociale vaardigheden en arbeidsvaardigheden. De school biedt bijvoorbeeld een aantal LWP-vakken (praktische vakken) aan, zoals horeca, groen en dienstverlening. De Bernardusschool werkt opbrengstgericht; er worden leer- en ontwikkeldoelen voor zowel de individuele leerlingen als de hele groep opgesteld, die periodiek worden geëvalueerd en daar waar nodig worden bijgesteld.

Het is belangrijk, dat leerlingen actief betrokken worden bij het leerproces. Om goed te kunnen leren, heeft een leerling een rijke, krachtige en betekenisvolle leeromgeving nodig. In zo'n omgeving wordt het leerproces van leerlingen optimaal bevorderd. In onze gebouwen is daarom een rijke leeromgeving gecreëerd, waar leerlingen uitgedaagd worden tot leren en interactie. Een omgeving, waarin elke leerling krijgt wat hij nodig heeft om het niveau te halen wat bij zijn mogelijkheden past. De leerling wordt gestimuleerd gebruik te maken van zoveel mogelijk zintuigen en intelligenties. Om te leren zijn tijd en ruimte nodig, zowel in de klas, in de gangen en evenals buiten worden de leerlingen betrokken, geprikkeld en uitgedaagd tot leren. Daarom wordt in het SO en het VSO gebruik gemaakt van alle mogelijke extra ruimtes. Daarbij komen de leerlingen van het SO bijvoorbeeld door middel van het groene schoolplein in contact met de natuur en de leerlingen van het VSO middels het wijkgericht werken in aanraking met de omgeving van en de bewoners van de wijk.

Leerlingpopulatie

De Bernardusschool is een school voor zeer moeilijk lerenden (ZML). Dit zijn leerlingen, die een grote ontwikkelingsachterstand hebben. De doelgroep van de Bernardusschool zijn leerlingen, die zeer moeilijk leren (IQ<55) of leerlingen met een IQ < 70 met een bijkomende stoornis of beperking, zoals een stoornis binnen het autistisch spectrum, een syndroom, sociaal-emotionele problematiek, adhd of epilepsie. Kenmerkend voor ZML-leerlingen is, dat de vorderingen en vooruitgang per leerling sterk verschillen.

De leerlingen kunnen het SO (speciaal onderwijs) bezoeken vanaf 4 jaar. Uiterlijk tot hun 14e jaar kunnen leerlingen het SO blijven bezoeken. De meeste leerlingen, die onderwijs volgen op de Bernardusschool zijn ingestroomd vanuit een kinderdagcentrum, een medisch kinderdagverblijf of het regulier (speciaal) basisonderwijs.

De Bernardusschool biedt groepsgericht onderwijs. Er is sprake van convergente differentiatie. Het streven is, dat er binnen elke klas op maximaal drie niveaus wordt gewerkt. Het groepsplan en de werkplannen (zie ook paragraaf: onderwijs: aanbod en organisatie) zijn een hulpmiddel om opbrengstgericht en planmatig te kunnen werken. Dit betekent voor leerlingen, die instromen in het SO, dat:

- een leerling binnen de groep (10 á 12 leerlingen met 2 leiding) moet kunnen functioneren;
- de leerling geen 1 op 1 begeleiding nodig heeft om binnen de groep te functioneren (het tijdelijk intrainen van nieuwe vaardigheden kan, indien nodig, wel via 1 op 1 begeleiding/PGB);
- de leerkracht contact moet kunnen maken met de leerling; contact passend bij de ontwikkelingsleeftijd/de leerroute;
- Het gedrag van de leerling de veiligheid van de andere leerlingen en/of de medewerkers van de Bernardusschool niet in gevaar mag brengen en dat de leerling moet reageren op correctie (afhankelijk van de leeftijd correctie op afstand);
- afhankelijk van de leeftijd van instroom van de leerling wordt verwacht, dat het voor

korte tijd (5 minuten bij leerling van 5 jaar) of langere tijd (15 minuten bij een leerling van 10 jaar) op een stoel kan zitten en bezig kan zijn met werk/materiaal op beheersingsniveau.

De leerlingen kunnen het VSO (voortgezet speciaal onderwijs) bezoeken vanaf 12 jaar. De leerlingen kunnen het VSO blijven bezoeken tot hun de toelaatbaarheidsverklaring eindigt. De meeste leerlingen, die onderwijs volgen op de Bernardusschool, zijn ingestroomd vanuit het regulier (speciaal) basisonderwijs, ZML SO of het praktijkonderwijs.

Voor leerlingen, die het VSO instromen, verwachten we naast de voorwaarden, die gelden voor het SO, dat

- de leerling zindelijk is;
- de leerling niet structureel lichamelijke verzorging nodig heeft;
- de leerling géén wegloper is.

Leerlingen kunnen pas bij ons op school worden ingeschreven als een Samenwerkingsverband Passend Onderwijs (veelal het Samenwerkingsverband SPPOH of het Samenwerkingsverband Zuid Holland West een toelaatbaarheidsverklaring heeft afgegeven. Op de sites van de samenwerkingsverbanden (www.sppoh.nl/ www.swvzhw.nl/) staat beschreven wanneer een leerling in aanmerking komt voor een toelaatbaarheidsverklaring en hoe het proces om een toelaatbaarheidsverklaring aan te vragen eruit ziet.

Onderwijs: Aanbod en organisatie

De Bernardusschool biedt speciale ondersteuning aan leerlingen, die door hun beperking niet in staat zijn om deel te nemen aan het (speciaal) basis onderwijs of praktijkonderwijs. Dit gebeurt aan de hand van het Ontwikkelings Perspectief Plan (OPP) en groepsplannen, in vier uitstroomprofielen en met verschillende methodes.

Bovenstaande wordt hieronder nader uitgewerkt.

Iedere leerling heeft een individueel OPP. Dit plan wordt, in overleg met de ouders, opgesteld door de groepsleerkracht en de intern begeleider voor de periode van een schooljaar. Het OPP wordt besproken en vastgesteld door de zorgcommissie en altijd ondertekend door de ouders.

Tweemaal per schooljaar bespreken de intern begeleider en de orthopedagoog met de leerkracht(en) en onderwijsassistent(en)/leraarondersteuner(s) de voortgang van alle leerlingen in de groep. Naar aanleiding van de bespreking in mei/juni wordt het nieuwe OPP opgesteld. Na iedere bespreking (twee keer per jaar) wordt de ontwikkeling van de leerling en de voortgang van het plan met de ouders besproken.

Alle groepen hebben een groepsplan.

De groepen zijn samengesteld op basis van leeftijd en ontwikkeling van de leerlingen. De groepsgrootte van de groepen, waarin basisondersteuning op ZML-niveau wordt geboden, is gemiddeld 12 leerlingen. Streven is dat de aanvangsgroep en de onderwijszorggroep in het SO, waar extra ondersteuning wordt geboden, uit niet meer dan 10 leerlingen bestaat. De onderwijszorggroep in het VSO heeft maximaal 8 leerlingen.

Zoals eerder aangegeven, biedt de Bernardusschool groepsgericht onderwijs. In het onderwijs, wordt gebruik gemaakt van methodes voor regulier onderwijs, ZML onderwijs en ook van veel concreet materiaal. Daarnaast worden er pictogrammen en dagritmekaarten ingezet in het onderwijs. Het niveau daarvan is wisselend en afhankelijk van het niveau van de leerlingen.

De SO-afdeling van de Bernardusschool onderscheidt drie uitstroomprofielen:

- Uitstroomprofiel 4 is voor leerlingen, die na het SO door kunnen stromen naar het Praktijkonderwijs. Hun IQ is hoger dan 55 en ze ontwikkelen zich op het gebied van werkhouding, sociale vaardigheden en schoolse vaardigheden. De leerlingen werken toe naar niveau 9 van de ZML-leerlijnen.
- Leerlingen in uitstroomprofiel 3 stromen na het SO door naar de brugklas van het VSO ZML. Deze stroom is voor leerlingen, die het ZML-onderwijs zonder al teveel aanpassingen kunnen volgen. Deze leerlingen werken toe naar niveau 6/7 van de ZML-leerlijnen.
- Uitstroomprofiel 2 is bedoeld voor leerlingen, die een grote, extra ondersteuningsbehoefte hebben en waar een kleinere groep en meer begeleiding noodzakelijk voor is om zich te kunnen ontwikkelen. Deze leerlingen stromen door naar de D+ groep in het VSO.
- Uitstroomprofiel 1 (Planciusleerlijn) wordt niet aangeboden.

De leerlingen in uitstroomprofiel 3 en 4 krijgen basisondersteuning, de leerlingen in uitstroomprofiel 2 biedt de Bernardusschool extra ondersteuning.

De groepen binnen het SO zijn samengesteld op basis van leeftijd. Er zitten leerlingen met maximaal drie verschillende profielen in een groep. Tijdens de vakken lezen en rekenen wordt in niveaugroepen gewerkt. Binnen het SO wordt veel thematisch gewerkt. De didactische en sociaal-emotionele ontwikkeling wordt periodiek getoetst.

Binnen het VSO is er een verdeling in onderbouw, middenbouw en bovenbouw. In de onderbouw, de brugklas, zitten leerlingen van 12 tot 15 jaar. Na de brugklas gaat de verwachte uitstroombestemming een rol spelen bij de indeling van de klassen. Leerlingen, waarvan verwacht wordt dat ze gaan uitstromen naar (beschutte) arbeid, volgen de A-stroom. Leerlingen met de uitstroom dagbesteding, volgen de D-stroom. In de midden- en bovenbouw spelen de stages (intern/extern, groepsgewijs/individueel) een grote rol. Binnen de gehele periode op het VSO wordt de ontwikkeling van leerlingen gevolgd, met toetsen én het portfolio. De schoolperiode op het VSO wordt afgesloten met het behalen van het ZML-diploma. Dit geldt niet voor leerlingen in de D+ en een aantal leerlingen in de D-stroom.

De onderwijszorggroep in het VSO, de D+, wordt beschouwd als een onder-, midden- en bovenbouwgroep. Incidenteel stromen leerlingen uit deze groep door naar de reguliere D-stroom. Leerlingen in de D+ zullen stage gaan lopen aan het einde van hun schoolcarrière. Dit zijn externe stages op de toekomstige werkplek (dagbesteding) van onze leerlingen. De leerlingen krijgen een stagemap mee.

De Bernardusschool is meer dan onderwijs; er worden bijvoorbeeld veel naschoolse activiteiten aangeboden. Op het SO is op maandagmiddag naschoolse sport en op het VSO zijn er elke dag naschoolse activiteiten, waaronder sport (judo, voetbal, fitness), yoga en muziek.

Personeel en voorzieningen

Alle leerlingen krijgen onderwijs van leerkrachten/leraarondersteuners/onderwijsassistenten. In alle klassen is een aantal dagen per week een onderwijsassistent/leraarondersteuner aanwezig. In de onderwijszorggroepen en de jongste groep in het SO zijn er permanent twee professionals aanwezig. Het uitgangspunt van de Bernardusschool is: zoveel mogelijk handen in de klas.

Naast leerkrachten, leraarondersteuners en onderwijsassistenten is de volgende expertise aanwezig in het team van de Bernardusschool:

- ambulant begeleider;
- een logopedist;
- een orthopedagoog;
- vakleerkrachten (muziek, gymnastiek);
- een schoolmaatschappelijk werker (X-tra);
- een schoolarts (GGD).

De schoolarts maakt, naast de directie, orthopedagoog, intern begeleiders deel uit van de Commissie van Begeleiding (CvB).

Het personeel van de Bernardusschool biedt leerlingen een warme en veilige omgeving. De kleinschaligheid maakt de Bernardusschool speciaal; het personeel kent alle leerlingen en andersom. Het personeel is zeer betrokken bij de doelgroep.

Personeelsleden van de Bernardusschool kunnen accepteren, dat leerlingen anders zijn dan anders. Ze zijn geduldig, creatief en ze kunnen denken in mogelijkheden. Het personeel is nieuwsgierig; het staat altijd stil bij de vraag waarom de leerling handelt, zoals hij handelt. En tot slot: het personeel is gericht op ontwikkeling, zowel voor de leerlingen als voor zichzelf.

Indien een hulpvraag niet beantwoord kan worden door het personeel van de Bernardusschool, wordt dit voorgelegd aan de CvB. De commissie besluit of en welke externe ondersteuning wordt ingezet.

De school heeft veel samenwerkingsrelaties met o.a.:

- Een kinderfysiotherapeut; met een verwijzing van de huisarts en ten laste van eigen verzekering kan een kinderfysiotherapeut op school (SO) fysiotherapie geven;	- Jeugdformaat;
- Stichting Liberis;	- Ipse de Bruggen;
- Centrum voor Consultatie en Expertise (CCE);	- SPPOH;
- Centrum Autisme;	- SWV ZHW;
- Leerplicht;	- HCO;
- Banjaard;	- Edunova;
- Kristal;	- Haegegroepe;
- Levin/Middin;	- WSP;
	- Gemeenten;
	- Dagverblijf 2Samen;
	- Evitalokaal;
	- Bloemendoos;
	- Serviceflats in de wijk;
	- Albert Hein.

Veiligheid/pedagogisch klimaat

De school heeft wederom het certificaat 'Veilige School' gekregen. De school biedt leerlingen, personeel en ouders een veilige omgeving. Er wordt preventief gewerkt door duidelijke gedragsregels te hanteren. Deze regels zijn opgenomen in een gedragscode en worden door alle teamleden op dezelfde wijze gehanteerd. De gedragsregels hangen zichtbaar in de school en worden regelmatig in de klassen herhaald. Dit geeft de leerlingen duidelijkheid en daardoor zijn er weinig tot geen incidenten. Enkele teamleden zijn opgeleid tot Bedrijfs Hulp Verlener (BHV) en volgen jaarlijks een herhalingscursus.

Betrokkenheid van ouders

De Bernardusschool vindt goed contact met de ouders belangrijk. Het personeel hoopt dat er een wisselwerking ontstaat tussen ouders en school wat betreft opvoeding en begeleiding van de leerling en hoopt hierbij op één lijn te kunnen liggen.

Twee maal per schooljaar worden ouders uitgenodigd voor een evaluatie van het OPP, om de vorderingen van de leerling met de leerkracht, leraarondersteuner/onderwijsassistent te bespreken.

Daarnaast worden ouders uitgenodigd voor ouderavonden en informatie-avonden. De Bernardusschool vindt het belangrijk dat ouders regelmatig de school bezoeken. Het personeel in het SO gaat ook op huisbezoek bij nieuwe leerlingen en als ze nieuwe leerlingen in de klas krijgen. Dat is niet ieder jaar; soms zit een leerling drie jaren bij dezelfde leerkracht in de klas. Binnen het SO hebben de jongste leerlingen een contactschrift. In dit schrift schrijven leerkracht/onderwijsassistent en ouders dagelijks op hoe het is gegaan met de leerling of schrijven alleen bijzonderheden. Dit wordt afgestemd met de ouders. Bij de oudere leerlingen wordt er regelmatig per mail en/of telefoon gecommuniceerd tussen school en ouders. Binnen alle groepen wordt de app 'klasbord'; actief gebruikt. Hier kunnen ouders op inloggen en blijven zij op de hoogte van de activiteiten binnen de groepen.

Tevens wordt de betrokkenheid van ouders gestimuleerd door ze uit te nodigen bij vieringen, activiteiten, schoolfeestjes voor alle thema-afsluitingen (ongeveer vijf keer per jaar. Geldt alleen voor ouders met leerlingen in het SO).

De school heeft geen ouderraad, maar wel een MR. De MR neemt bijvoorbeeld ook initiatieven op het gebied van leerlingvervoer.

Ambulante dienst

Vanuit de Bernardusschool wordt ambulante begeleiding verzorgd in het basisonderwijs voor leerlingen met een toelaatbaarheidsverklaring voor het ZML onderwijs. Wij richten ons op de basisscholen in de Haagse regio. De activiteiten van een ambulante begeleider zijn gericht op het begeleiden van het werken met de leerling in het (speciaal) basisonderwijs (extra handen in de klas), hulp bij het aanvragen van extra ondersteuning, hulp bij opstellen van een OPP en aanwezigheid van een vertegenwoordiger van de school bij een MDO of voortgangsgesprek. Ook kunnen in het kader van de vraag naar een passend onderwijsplek, observaties in een kinderdagverblijf plaatsvinden door een vertegenwoordiger van de school.

Overzicht protocollen

- De Bernardusschool hanteert een aantal protocollen, zoals:
- Pestprotocol;
- Meldcode kindermishandeling;
- Protocol medisch handelen;
- Protocol voor overlijden/rouwverwerking;
- Protocol onaanvaardbaar gedrag (D'tac).

De protocollen zijn te vinden op de site van de school www.bernarduszml.nl

Toekomst

De hoofddoelgroep van de Bernardusschool blijft ook in de toekomst de zeer moeilijk lerende leerlingen met eventuele bijkomende beperkingen en/of stoornissen.

De expertise van het team van de Bernardusschool is groot, maar kan altijd groter. De komende jaren wil het personeel zich bijvoorbeeld verder gaan professionaliseren op het gebied van onderwijs aan de ZML/EMB leerlingen. Dat gaat om leerlingen met een IQ onder de 35.

We zijn aan het onderzoeken naar de mogelijkheden van certificering.

Door in te zetten op scholing van het personeel, waardoor de expertise en de inzetbaarheid op verschillende gebieden van alle teamleden wordt vergroot, hoopt de Bernardusschool ook in de toekomst kwalitatief goed onderwijs te kunnen bieden.

“Als je niet voor iemands kwaliteiten gaat, moet je van zijn gebreken afblijven.”